

Sygnatura akt I 1Ca 123/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Konin, dnia 25-04-2014 r.

Sąd Okręgowy w Koninie, I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSO Ewa Kozłowska

Sędzia: SO Aleksandra Bolczyk Sędzia: SO Iwona Przyłębska-Grzybowska-spr

Protokolant: st. sekr. sąd. Magdalena Szulc

po rozpoznaniu w dniu 25-04-2014 r. w Koninie

na rozprawie

sprawy z powództwa Z. O.

przeciwko M. O. (1)

o obniżenie alimentów

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Koninie, IX Zamiejscowego Wydziału Rodzinnego i Nieletnich z siedzibą w S.

z dnia 21 stycznia 2014 r sygn. akt IX RC 194/13

1. Zmienia zaskarżony wyrok w całości i oddala powództwo.
2. Nakazuje pobrać od powoda na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego w Koninie, IX Zamiejscowego Wydziału Rodzinnego i Nieletnich z siedzibą w S. kwotę 60 zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.

Aleksandra Bolczyk Ewa Kozłowska Iwona Przyłębska-Grzybowska

Sygn. akt I 1 Ca 123/14

UZASADNIENIE

Powód Z. O. wniósł do Sądu Rejonowego w Koninie IX Zamiejscowego Wydziału Rodzinnego i Nieletnich z siedzibą w S. pozew o obniżenie alimentów na rzecz małoletniego syna M. O. (1) z kwoty po 600 zł miesięcznie do kwoty po 300 zł miesięcznie podnosząc w uzasadnieniu, że jest jedynym żywicielem rodziny, ma na utrzymaniu córkę M. O. (2), a jego wynagrodzenie wynosi 1500 zł miesięcznie.

W odpowiedzi na pozew E. O., matka małoletniego wówczas M., wniosła o oddalenie powództwa podnosząc, że sama wychowuje syna, a jego uzasadnione potrzeby wzrastają z każdym rokiem. Powód nie interesuje się jego losem, nie utrzymuje kontaktów. Matka pozwanego zwróciła uwagę na trudną sytuację materialną i znaczne koszty utrzymania syna.

Wyrokiem z dnia 21 stycznia 2014 roku sygn. akt IX RC 194/13 Sąd Rejonowy w Koninie IX Zamiejscowy Wydział Rodzinny i Nieletnich z siedzibą w S. obniżył alimenty ustalone wyrokiem Sądu Rejonowego w Słupcy z dnia 24 stycznia 2012 roku III RC 294/11 od Z. O. na rzecz małoletniego M. O. (1) do kwoty po 500 zł miesięcznie, płatne z góry do rąk matki małoletniego E. O. w terminie do 15-go każdego miesiąca, z ustawowymi odsetkami na wypadek zwłoki w płatności poczynając od dnia 21 stycznia 2014 roku (punkt 1 wyroku), oddalił powództwo w pozostałej części (punkt 2 wyroku), wyrokowi w punkcie 1 nadał rygor natychmiastowej wykonalności i klauzulę wykonalności (punkt 3) i odstąpił od obciążania pozwanego kosztami postępowania.

W uzasadnieniu wyroku Sąd Rejonowy ustalił, że małoletni pozwany M. O. (1) ur. (...) jest synem Z. O. i E. O.. Rodzice pozwanego są rozwiedzeni. Obecnie pozwany uczęszcza do technikum S.. Powtarzał pierwszą klasę. Matka koszt jego utrzymania, w tym wyżywienie, ubiór, koszty związane ze szkołą i leczeniem ortodontycznym oraz zakupem leków na cholesterol ocenia na 1.500 zł miesięcznie. Sama podawała, że jest zarejestrowana jako bezrobotna bez prawa do zasiłku. Tymczasem jak wynika z pisma PUP w S. nie figuruje ona w rejestrze osób bezrobotnych. Została wyrejestrowana z dniem 10-tego kwietnia 2013 roku w związku z podjęciem zatrudnienia w firmie (...) Sp.z o.o. z siedzibą w L.. Powód Z. O. pracuje w firmie (...) Sp. z o. o. w S. i średnio otrzymuje ok. 1417,19 zł netto wynagrodzenia. Wynagrodzenie obciążone jest składkami ubezpieczeniowymi - 63,20 zł miesięcznie oraz alimentacyjnym zajęciem komorniczym. Powód jest ojcem małoletniej M. O. (2) ur. (...), na którą ma ustalony obowiązek alimentacyjny w wysokości 500 zł miesięcznie. W chwili ustalenia alimentów w sprawie III RC 294/11 w dniu 24 stycznia 2012 roku matka pozwanego była osobą bezrobotną i w styczniu miała otrzymać pierwszy zasiłek dla bezrobotnych, a pozwany Z. O. pracował w zakładzie (...) w S. i zarabiał brutto 2885,83 zł miesięcznie. Wcześniej pracował w Niemczech dorywczo zarabiając około 4.000 zł miesięcznie.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Rejonowy zważył, iż zgodnie z art. 138 k.r.i.o., w razie zmiany stosunków od ostatniego ustalenia alimentów można domagać się zmiany orzeczenia w przedmiocie alimentów. Przy ustalaniu wysokości należnych alimentów Sąd zawsze zwraca uwagę na usprawiedliwione potrzeby uprawnionego oraz na majątkowe i zarobkowe możliwości zobowiązanego - art. 135 k.r.i.o..

W niniejszej sprawie nastąpiło – zdaniem Sądu Rejonowego - pogorszenie sytuacji materialnej powoda w porównaniu do stycznia 2012 roku. Powód otrzymuje bowiem wynagrodzenie mniejsze, ma zwiększone wydatki związane z alimentami na córkę M.. Z drugiej strony matka pozwanego podjęła pracę. Nie jest już osobą bezrobotną. Oczywistym jest, że potrzeby małoletniego pozwanego nie uległy istotnemu zmniejszeniu, jednakże porównując sytuację materialną obojga rodziców i ich udział w utrzymaniu dziecka należy powództwo uznać za częściowo uzasadnione.

Zdaniem Sądu I instancji w obecnej sytuacji alimenty na rzecz pozwanego mogą zostać obniżone do kwoty 500 zł miesięcznie.

Apelację od powyższego wyroku wniósł pozwany M. O. (1), zaskarżając go w całości i wnosząc o jego uchylenie. W uzasadnieniu apelacji pozwany podkreślił swoją trudną sytuację majątkową, a także sytuację swojej matki. Wskazał, że powód ma zasądzone alimenty na rzecz 4-letniej córki (którą wychowuje) w kwocie 500 zł, gdy tymczasem Sąd I instancji zasądził taką samą kwotę tytułem alimentów na rzecz 18-letniego pozwanego.

Powód Z. O. wniósł o oddalenie apelacji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja pozwanego okazała się zasadna i doprowadziła do wydania orzeczenia o charakterze reformatoryjnym.

Sąd Rejonowy błędnie uznał, iż w sprawie doszło do zmiany sytuacji uzasadniającej zmianę orzeczonego obowiązku alimentacyjnego w oparciu o treść art. 138 k.r.i.o..

Zdaniem Sądu odwoławczego, porównując sytuację stron w dniu wydania wyroku w sprawie Sądu Rejonowego w Słupcy sygn. akt III RC 294/11 (utrzymanym następnie w mocy wyrokiem Sądu Okręgowego w Koninie z dnia 30 marca 2012 roku sygn. akt I 1 Ca 79/12) z tą aktualną, to ani po stronie powoda, ani pozwanego nie nastąpiła taka zmiana stosunków, która uzasadniałaby obniżenie obowiązku alimentacyjnego Z. O. wobec M. O. (1).

W momencie orzekania bowiem o alimentach w ww. sprawie powód pracował u tego samego pracodawcy co obecnie – w zasadzie na porównywalnych warunkach: z zaświadczenia o zarobkach z dnia 12 stycznia 2012 roku znajdującego się w aktach sprawy o sygn. III RC 294/11 (k. 33) wynika, że powód w okresie od lipca do grudnia 2011 roku zarabiał od 1.228,25 zł do 2.000,55 zł netto (średnio ok. 1.450 zł). Natomiast z zaświadczenia o zarobkach z dnia 5 listopada 2013 roku (k. 60), przedstawionego do akt niniejszej sprawy wynika, iż jego dochód to od 1.228,25 zł do 1.738,29 zł netto miesięcznie (średnio ok. 1.420 zł), a z przedłożonego na rozprawie apelacyjnej zaświadczenia o zarobkach ok. 1.550 zł netto (k. 97). Wbrew zatem twierdzeniom powoda oraz Sądu Rejonowego zarobki powoda nie tylko nie zmniejszyły się, ale nawet wzrosły, co powód potwierdził na rozprawie apelacyjnej oświadczając, że wzrosła stawka godzinowa.

Wprawdzie w 2009 roku powodowi urodziła się córka M., ale okoliczność ta – i tym samym fakt jej utrzymywania – była brana pod uwagę już w chwili poprzedniego orzekania o alimentach.

Także po stronie pozwanego nie doszło do takiej zmiany stosunków w rozumieniu art. 138 k.r.i.o., iż uzasadniałoby to obniżenie obowiązku alimentacyjnego. Powód nie wykazał, aby potrzeby syna od czasu ustalania alimentów w 2012r. zmalały, a z doświadczenia życiowego wynika, iż wręcz przeciwnie – choćby z uwagi na fakt, że jest starszy - wzrosły.

Ponadto za obniżeniem obowiązku alimentacyjnego nie przemawia także ta okoliczność, że matka pozwanego podjęła pracę zarobkową. Z akt sprawy wynika, że jej dochody kształtują się na poziomie ok. 980 zł, z których musi ona opłacić koszty utrzymania mieszkania, w którym mieszka wraz z synem oraz spłacić zadłużenie powstałe w okresie, kiedy pozostawała bezrobotna. Dodatkowo to na E. O. ciąży obowiązek codziennej opieki nad pozwanym, jego wychowania, gdyż powód nie utrzymuje kontaktów z synem i w żaden sposób nie wspiera matki dziecka w procesie wychowawczym i opiekuńczym.

Dodatkowo należy podkreślić, iż z akt sprawy wynika, że wyrok Sądu Rejonowego w Dąbrowie Górniczej zasądzający alimenty na rzecz córki powoda został wydany w dniu 4 listopada 2013 roku, a więc już w trakcie toczącego się postępowania o obniżenie alimentów. Wyrok ten jest wyrokiem zaocznym, a powód nie wniósł od niego sprzeciwu. Na rozprawie odwoławczej powód podał, iż pozostaje z konkubiną w separacji, ale mieszkają razem.

Powód, mimo ciężkiej – jak twierdzi – sytuacji finansowej, w żaden sposób nie oponował przeciwko obciążeniu go kolejnym obowiązkiem alimentacyjnym w wysokości 500 zł, w sytuacji gdy ciążył na nim już obowiązek wobec syna.

Należy zauważyć, iż powód zgodził się na obciążenie go obowiązkiem alimentacyjnym na rzecz 4-letniej córki w kwocie 500 zł, wnosząc jednocześnie o obniżenie alimentów na rzecz 18-letniego syna do kwoty zaledwie 300 zł.

Ponadto z akt sprawy wynika, iż powód dysponuje dwoma samochodami. Podczas przesłuchania w dniu 30 lipca 2013 roku zeznał bowiem, że posiada samochód marki (...), a na rozprawie apelacyjnej przyznał, iż od trzech lat jest współwłaścicielem samochodu marki A. (drugim współwłaścicielem jest konkubina), który to fakt ukrył przed sądem I instancji. Zatem sytuacja powoda nie może być tak trudna, jak usiłuje on przedstawić, skoro posiada on dwa samochody.

Nie sposób też nie zauważyć, że zasądzone wyrokiem Sądu Rejonowego w Słupcy z dnia 24 stycznia 2012 roku na rzecz pozwanego alimenty w kwocie 600 zł miesięcznie, zważywszy na jego wiek (18 lat) nie są wygórowanymi, tym bardziej

– iż jak już wskazano – powód zgodził się płacić kwotę 500 zł na rzecz 4-letniej córki, której potrzeby są przecież znacząco niższe od potrzeb chorego przewlekle 18-letniego syna.

Wobec powyższych rozważań i z mocy art. 386 § 4 k.p.c. Sąd odwoławczy zmienił zaskarżony wyrok w całości i oddalił powództwo. Ponadto na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych Sąd nakazał pobrać od powoda na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego w Koninie IX Zamiejscowego Wydziału Rodzinnego i Nieletnich z siedzibą w S. kwotę 60 zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.

A. Bolczyk E. Kozłowska I. Przyłębska-Grzybowska